

СОВЕТСКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 81 (7411)

НЯДЗЕЛЯ, 13 ВЕРАСНЯ

1942 г.

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ.

31 мая па 31 жніўня 1942 года Чырвоная Армія поўнасьцю разграміла 73 варожых дывізіі.

Беларусы! Усе як адзін змагайцеся з нямецкімі акупантамі! Дапамагайце партызанам! Самі ўступайце ў іх рады!

Дапамагайце Чырвонай Арміі хутчэй і канчаткова разбіць і знішчыць нямецкіх бандытаў!

ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ ПЕРАМАЛВАЕ ЖЫВУЮ СІЛУ І ТЭХНІКУ ВОРАГА БЕЛАРУСЫ! БІЦЕ НЕМЦАЎ УСЮДЫ! БІЦЕ МАЦНЕЙ І МАЦНЕЙ!

ДЗЕЙНІЧАЦЬ ТАК, ЯК ПАРТЫЗАНЫ ДЗЯДЗЬКІ КОСЦІ

Штогад нянавісьцю, бязлітаснай помстай гараць вочы кожнага беларуса. Свабодны і шчаслівы народ ніколі не скараўся і не скарыцца.

Метады нямецкіх людоедаў агульнавядомы. Яны расстрэльваюць ні ў чым нявінных, вешаюць, жывымі закапваюць людзей у зямлю, гвалцяць жанчын і дзяўчат. Сотні тысяч беларускіх сыноў і дачок замушчаны гітлераўскімі катамі.

Гітлераўскія бандыты робяць гэта для таго, каб хутчэй знішчыць перадавую частку беларускага народа, каб астатніх ператварыць у вечных, паслухмяных рабоў, каб вечна смактаць кроў беларускага народа, каб вечна здэквацца над ім.

Гітлераўскаму звяр'ю ўдалося часова акупіраваць нашу родную Беларусь. Але крывавае бандытам не ўдалося і ніколі не ўдасца занявольць, ператварыць свабодалюбівы беларускі народ у сваіх рабоў, у рабочую жывёлу.

Беларускі народ жыве, ён змагаецца з чужынцамі. Ён вядзе барацьбу да поўнага выгнання і знішчэння сваіх лютых ворагаў — немцаў. Тысячы народных месціцаў узняліся на барацьбу з акупантамі. Многія атрады партызан нават праславілі сябе выдатнымі баявымі подвігамі.

Партызанскі атрад дзядзькі Косці з'яўляецца гразой для нямецкіх акупантаў. За паўгода сваёй баявой дзейнасці слаўныя партызаны гэтага атрада вывелі са строю 116 паравозаў,

пусцілі пад адкос 12 эшалонаў, разграмілі 30 сельскіх і валасных упраў.

А баявыя справы атрада бацькі Міная? Гэта выдатны прыклад таго, што трэба рабіць і як змагацца з акупантамі ўсім мужчынам і жанчынам, малым і старым — усяму беларускаму народу.

Беларусы! Усе, як адзін, узнімайцеся на барацьбу з самым злейшым ворагам — немцамі!

І голас і дзеянне кожнага з нас павінны быць адзіны — забіваць немцаў, знішчаць гэту погань на кожным кроку.

Родныя браты, сёстры! Узнімайцеся ўсе, як адзін, на барацьбу, на знішчэнне ворага.

Абавязак кожнага беларуса — усякімі сродкамі дапамагаць партызанам граміць орды нямецкіх захопнікаў так, як грамяць і знішчаюць іх партызанскія атрады дзядзькі Косці, бацькі Міная і многіх іншых адважных месціцаў.

Усе — за зброю, усе на барацьбу! Няхай слаўныя справы партызан натхняюць кожнага беларуса на бязлітаснае знішчэнне немцаў! Змагацца са зброяй у руках да таго часу, пакуль з кожнай вёскі, горада, з усяй беларускай зямлі не будуць выгнаны і знішчаны ненавісныя чужынцы — нямецкія акупанты.

Усе — на бой, на рашучы бой за сваю радзіму, за жыццё сваё і сваіх дзяцей. Усе — на бой за родную Беларусь!

НОВАЯ ХЛУСНЯ НЯМЕЦКІХ ФАЛЬШЫВАМАНЕТЧЫКАЎ

Гітлераўцы на ўвесь свет праславіліся, як першаступенныя брахуны. Але ў апошні час немцы настолькі забрахаліся і забыталіся ў сваіх хлуслівых «ваенных паведамленнях», што перасталі нават называць якія-небудзь лічбы страт праціўніка, а проста пералічаюць дзесяткі трапіўшых ім у галаву нумароў дывізіі Чырвонай Арміі, нібыта знішчаных у баях на савецка-германскім фронце.

Так, напрыклад, 8 верасня нямецкае камандаванне разразілася зногшывацельнай весткай — яно абвясціла свету аб тым, што з 1 мая па 31 жніўня нямецка-фашысцкімі войскамі, нібыта, знішчана «56 дывізіі і 39 брыгад Чырвонай Арміі». Каб прыдаць гэтым фантастычным даным хця-б бачнасць даставернасці, брахуны з штаба Гітлера пералічаюць нумары, нібыта, знішчаных дывізіі і брыгад Чырвонай Арміі, зусім не саромячыся таго, што многія з пералічаных ім дывізіі і брыгад зусім не прымалі ўдзелу ў баях з мая па жнівень 1942 года, некаторых з іх наогул не было ў саставе дзеючай Чырвонай Арміі, а астатнія дывізіі, хця і панеслі страты ў баях, аднак прадаўжаюць упарты змагацца і біць ворага.

Немцы, дзеля аблягчэння задачы знішчэння на паперы савецкіх войск, дзеля самаўцехі і ашуканства насель-

ніцтва Германіі па пытанню аб выдуманых савецкіх стра-тах, дайшлі да таго, што вынайшлі асобныя вайсковыя злучэнні савецкай арміі — нахштальт «ударных брыгад» і «авіяцыйных брыгад», а затым без усякіх намаганняў перабілі іх, уключыўшы ў спісы знішчаных савецкіх часцей. Прычым, карыстаючыся сваім звычайным жульніцкім прыёмам, гітлераўцы зноў умаўчалі аб сваіх уласных стра-тах, хця гэтыя страты велізарныя.

Публікуем фактычныя даныя аб страхах ваюючых старон з 1 мая па 31 жніўня г. г.

За ўказаны перыяд баёў на савецка-германскім фронце панеслі значныя страты 42 стралковых савецкіх дывізіі і 25 брыгад, з іх 14 танкавых.

За гэты-ж час часцямі Чырвонай Арміі былі поўнасьцю разгромлены (знішчана больш 70 процантаў баявога саставу) наступныя 73 варожыя дывізіі:

а) 1, 6, 8, 11, 22, 24, 28, 50, 57, 58, 62, 75, 79, 87, 102, 113, 123, 132, 161, 168, 170, 223, 227, 256, 269, 290, 291, 294, 297, 305, 336, 342, 377 і 387 нямецкіх пяхотных дывізіі; 3, 14, 36 і 60 нямецкіх матарызаваных дывізіі і дзве матарызаваныя дывізіі «СС»; 4 і 5 нямецкіх горна-стралковых дывізіі; 1, 2, 3, 5, 9, 11, 16, 17, 18, 19, 22 і 23 нямецкіх

танкавых дывізіі. Усяго разбіта 54 нямецкіх дывізіі.

б) 1, 2, 4, 18, 20 румынскія пяхотныя дывізіі; 1 і 2 горныя і 5 кавалерыйскія румынскія дывізіі. Усяго разбіта 8 румынскіх дывізіі.

в) 3, 7, 10, 12 і 14 венгерскія пяхотныя дывізіі і танкавая венгерская брыгада.

г) 2 і 9 пяхотныя, 3 матарызаваная і 2 альпійская італьянскія дывізіі.

Знішчаны таксама 1-я славацкая матарызаваная дывізія і легіён дацкіх гітлераўцаў «Данія».

Акрамя таго, у баях з 1 мая па 31 жніўня савецкія войскі нанеслі цяжкія страты 26, 30, 44, 56, 76, 94, 95, 121, 122, 129, 208, 212, 254, 258, 296, 299, 328, 329, 340, 384 і 385 нямецкім пяхотным дывізіям, страціўшым ад 40 да 50 процантаў баявога саставу.

Такавы факты.

У прайшоўшых баях Чырвоная Армія перамалала, такім чынам, істотную частку варожых войск. Пройдзе нямнога часу і астатнюю масу дывізіі Гітлера і яго васалаў спадцігне такі-ж бясслаўны канец. Савецкі народ, Чырвоная Армія знойдуць кожнаму немцу, венгру, румыну, італьянцу, славаку, фіну, які ўварваліся ў савецкую краіну — кулю і два аршыны зямлі!

СОВІНФОРМБЮРО.

АТАКІ АДЫТЫ

Заходней Сталінграда нашы войскі вялі напружаныя баі з вялікімі сіламі нямецкай пяхоты і танкаў. Гвардзейцы стралковай часці адбілі некалькі атак гітлераўцаў. Знішчана 10 нямецкіх танкаў, 14 гармат і звыш 300 гітлераўцаў.

ВЫЗВАЛЕНЫ ТРЫ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТЫ

На адным з участкаў Заходняга фронту байцы Н-скага злучэння выбілі праціўніка з умацаванага раёна і занялі тры населеных пункты. Немцы страцілі ў баю за гэтыя населеныя пункты толькі забітымі 400 салдат і афіцэраў.

У НОЧ НА 10 ВЕРАСНЯ НАШЫ САМАЛЁТЫ БАМБАРДЫРАВАЛІ БУДАПЕШТ, БЕРЛІН, КЕНІГСБЕРГ І НЕКАТОРЫЯ ІНШЫЯ ГАРАДЫ УСХОДНЯЙ ГЕРМАНІІ

У НОЧ НА 10 ВЕРАСНЯ ВЯЛІКАЯ ГРУПА НАШЫХ САМАЛЁТАЎ У СКЛАДАНЫХ МЭТЭАРАЛАГІЧНЫХ УМОВАХ БАМБАРДЫРАВАЛА ВАЕННА-ПРАМЫСЛОВЫЯ АБ'ЕКТЫ ГАРАДОЎ БУДАПЕШТА, БЕРЛІНА, КЕНІГСБЕРГА І НЕКАТОРЫХ ІНШЫХ ГАРАДОЎ УСХОДНЯЙ ГЕРМАНІІ.

У ВЫНІКУ БАМБАРДЫРОВАКІ У БУДАПЕШЦЕ ўзнікла 38 ачагоў пажара, з іх 12 вялікіх пажараў. Адзначана 8 узрываў вялікай сілы.

У БЕРЛІНЕ ўзнікла 12 ачагоў пажара, з іх 6 вялікіх пажараў. Адзначана 4 узрывы вялікай сілы.

У КЕНІГСБЕРГУ ўзнікла 16 ачагоў пажара, з іх 6 вялікіх пажараў. Адзначана 4 узрывы вялікай сілы.

УСЕ НАШЫ САМАЛЁТЫ, ЗА ВЫКЛЮЧЭННЕМ ДВУХ, ВЯРНУЛІСЯ НА СВАЕ БАЗЫ.

За Савецкаму Саюзу

Н-скі авіяматорны завод за апошнія тры месяцы даў прадукцыі больш, чым у два разы ў параўнанні з тымі-ж месяцамі мінулага года.

Завод імені Молатава выпускае гармат і іншых асноўных вырабаў у 8 разоў больш, чым у пачатку вайны.

Калгасы і саўгасы Прыморскага краю ўбралі 92 процанты па-

севаў жыта, ячменю, аўса, пшаніцы.

Удмурцкая АССР перавыканала план сяўбы азімых. Каля 43 тысяч гектараў засеяна звыш плана.

Вучні і моладзь Владзівастока збіраюць у тайзе спажывныя і лячэбныя расліны для патрэб фронту. За 6 верасня сабрана 100 тон такіх пладоў і траў.

ПАРТАРГАНІЗАЦЫЯ ў ВАРОЖЫМ ТЫЛУ

Партизанскія атрады Н-скага раёна выраслі ў грозную для гітлераўцаў сілу. Зараз партызаны кантраліруюць многа важных дарог. Яны прагналі немцаў з многіх вёсак і дапамагаюць насельніцтву ўстаўляць савецкія парадкі.

Партизанскім рухам, усімі савецкімі мерапрыемствамі кіруе партыйная арганізацыя раёна. Рознымі шляхамі і ніжамі яна звязана з народнымі масамі.

Гітлераўская погань, імкнучыся вырваць з сэрца савецкіх людзей волю да барацьбы, імкнучыся ператварыць іх у паслухмяных рабы нямецкіх баронаў, спаліла тут не мала вёсак, расстраляла сотні людзей. У сваіх брудных газетках, лістоўках фашысты выдумляюць усялякія бязглуздыя пра Савецкі Саюз, пра Чырвоную Армію. Але як фашысцкія нягоднікі не намагаюцца, яны не дасягаюць сваёй мэты.

СЛОВА БОЛЬШЭВІЦКАЙ ПРАўДЫ—У МАСЫ

Партыйны камітэт, уся партыйная і комсамольская арганізацыя супроцьстаяць фашысцкай хлусні і вялікую моцную зброю—большэвіцкую агітацыю, слова большэвіцкай праўды. У газетах, у сваіх адозвах, лістоўках партыйны камітэт выкрывае хлусню, ашуканства нямецкіх брудных лістоў. На канкрэтных прыкладах партарганізацыя паказвае, што нясе фашызм беларускаму народу, выкрывае сапраўдны твар гітлераўскіх катаў.

За кароткі час камуністы, комсамольцы і партызанскія актыў правялі 112 сходаў і гутарак сярод насельніцтва.

Цяжка нават і перадаць, з якой напружанай увагай і хваляваннем слухалі калгаснікі такія дакументы, як паведамленне Савецкага Інфармбюро аб палітычных і ваенных выніках года Айчыннай вайны, даклад тав. Молатава на пасяджэнні Сесіі Вярхоўнага Савета СССР аб Савецка-Англійскім дагаворы, артыкул таварыша Калініна аб партызанскім руху.

Кожнае выступленне большэвіцкага агітатара, кожная яго гутарка даюць дзейсныя вынікі—у партызанскія атрады прыходзяць дзесяткі новых барацьбітоў, узмацняюцца і шырыцца сабатаж усе меры прыёмстваў гітлераўскіх улад і іх агентуры.

НІ ГРАМА ХЛЕБА ВОРАГУ

Вялікая барацьба разгарнулася вакол уборкі ўраджаю.

Немчура дабіваецца таго, каб сяляне збіралі ўраджай калектыўна. Разлік грабежнікаў вельмі просты—адразу захапіць увесь ураджай у свае лапы, пакінуць насельніцтва на галодную смерць. Каб ажыццявіць свае грабежніцкія планы, гітлераўцы цяпер імкнуцца аднавіць разгромленыя пар-

тызанамі валасныя ўправы. На іх ускладаецца работа па «нарыхтоўках», а каб «нарыхтоўкі» ішлі больш «паспяхова», у дапамогу ўправам высылаюцца карныя атрады. Яны павінны «кантраліраваць», як праводзіцца ўборка, і затым арганізаваць масавае грабежніцтва. У многія вёскі прыбылі ўжо «упаўнаважаныя па нарыхтоўках». Па іх падліках, Н-скага воласць павінна сабраць 3.200 тон збожжа. 2.880 тон павінны сяляне намалаціць і здаць немцам, а астатнія 10 процантаў—320 тон грабежнікі «міласціва» дазваляюць размеркаваць паміж сялянамі. Можна загадаць сказаць, што 3.200 тон воласць не збярэ, гітлераўцы разлічваюць аграбіць усё—да апошняга зярняці.

Няма чаго і казаць, што гэтыя шулерскія махінацыі раз'юшаных грабежнікаў выклікалі абурэнне і арганізаванае супраціўленне сялян. Сяляне прымаюць за непарушны закон устаноўкі, якія дала партыйная арганізацыя, — не даць гітлераўцам ураджаю, не даць ненавісным чужынцам ні аднаго кілаграма хлеба! Для гэтага вырашана, што кожны збірае асобна. Збірае, маючы і ўсё хавае ад немчуры.

АДЗІНА ПРАВІЛЬНЫ ШЛЯХ

Партыйная арганізацыя, у цеснай сувязі з насельніцтвам, выкрывае і зрывае адно мерапрыемства за другім. Нядаўна немцы праводзілі мабілізацыю моладзі. Яны хлусілі, што створаць «рабочыя групы» і «школы» па розных кваліфікацыях. У сапраўднасці гэта была чарговая правакацыя. Гітлераўцы меркавалі сабраць моладзь, потым павесці на катаржную работу ў Германію, а частку ашуканствам і пагрозай завербаваць у паліцыю.

Машэнства гітлераўцаў у раёне было выкрыта. Мабілізацыя сарвана. Моладзь знайшла адзіны правільны і добры шлях — у партызанскія атрады.

Партыйны камітэт няспынна павышае боездольнасць партызанскіх атрадаў. Амаль ва ўсіх атрадах

створаны партыйныя і комсамольскія арганізацыі.

Камуністы і комсамольцы з'яўляюцца душою атрадаў, цэментуюць рады партызан, паказваюць прыклады дысцыплінаванасці, адвагі ў бою, бязмежнай адданасці свяшчэннай справе партыі і ўсяго савецкага народа—разгрому гітлераўскай зграі.

АСАБІСТЫ ПРЫКЛАД КОМУНІСТАў

Партызанскі атрад, дзе камандзірам камуніст тав. К. і камісарам тав. Ф., нанёс немцам такія ўдары, што яны вымушаны былі пакінуць дзесяткі вёсак. У многіх сельсоветах партызаны з'яўляюцца поўнымі, прызнанымі насельніцтвам гаспадарамі, мясцовай савецкай уладай. Калгаснікі прыходзяць да партызан, да прадстаўнікоў партыйнай арганізацыі, атрымоўваюць указанні, парады па розных пытаннях, якія іх хваляюць.

Атрад тав. К. за час з 10 чэрвеня па 1 жніўня знішчыў у баях і сутычках 346 гітлераўцаў.

29 ліпеня група партызан пад камандаваннем тав. С. зрабіла налёт на Н-скую чыгуначную станцыю. Завязаўся бой, у якім перамаглі партызаны.

Не паспелі фрыцы апомніцца ад гэтага ўдара, як партызаны арганізавалі крушэнне поезда. Пад адкос паляцелі 54 вагоны, пад абломкамі якіх загінула 420 немцаў. Прайшло больш двух сутак пакуль немцам удалося наладзіць рух на гэтай магістралі.

НА БОЙ З ВОРАГАМ!

У баях і сутычках з ненавісным ворагам, у суровай барацьбе загартоўваюцца людзі. Лепшыя партызаны, дабіўшыся вялікіх поспехаў, падаюць заявы ў партыю і комсомол.

Так партыйная арганізацыя Н-скага раёна ў суровых умовах падполля вядзе савецкіх патрыётаў на бой, узнімае іх на свяшчэнную народную вайну супроць нямецкіх акупантаў.

Іван ШОСТАК,
Даніла ПУШЧА.

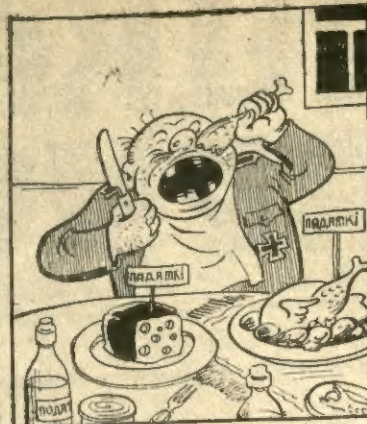
Н-СКІ РАЁН БЕЛАРУСІ.
(Нашы кар.).

У ЧАСЫ ПАСЛЯ БОЯ

ДЗЕЮЧАЯ АРМІЯ (Заходні фронт). НА ЗДЫМКУ: Агітатар-орданосец С. БУЛАНАЎ праводзіць палітычную гутарку з кулямётчыкамі.

ВЯЧЭРА НЕ АДБЫЛАСЯ

Не ўсё кату масленіца...

...Настаў і вялікі пост!

БУРГОМІСТР І КУРЫЦА

Раней фрыцы пажэрлі ўсіх курэй, а пасля загадалі, каб гэтыя куры неслі ім яйкі. У створанай немцамі Дамінікоўскай воласці не асталося ніводнай курыцы.

Немцы загадалі: «Пагодле колькасці птушкі ў вашым раёне, вам устаноўлена здаць 65 тысяч 940 яек».

Трэба паспачуваць валасному бургомістру, якому раённае нямецкае ўпраўленне дало гэты загад. Ходзіць гэтая нямецкая затычка ды пачухваецца: хоць садзіся сам у рэшата ды нясі тыя яйкі. Бо па ўсёй воласці, апроч вераб'ёў, няма ўжо ніякай іншай «колькасці птушкі». А якія там к чорту ў вераб'я яйкі! Ён такі самы без'яечны, як і той няшчасны бур-

гомістр. Колькі-б ён, гэты бургомістр, не п'яўся і не стагнаў у саломе, усё-ж гэкі ён бургомістр, а не курыца. Не тое, што 65 тысяч 940 штук, а нават пары яек ён не знясе. Так што прыдзецца яму, небараку, шукаць іншага спосабу здабыць тыя яйкі, каб нямецкай саранчы было чым напхаць вантробу. Пабяжыць гэтае паскудства па хатах з крыкам: давайце яйкі, гэтага патрабуе нямецкая дзяржава!

Яечная кампанія скончыцца так: і фрыцам, і іхняму бургомістру скоро не ў галове будучыя яйкі. Яны будуць старацца несці з нашай зямлі свае ногі, і не вынесуць.

Раман ТАЛАПІЛА.

ПАДАРУНАК ДЗЕДА ПЯТРА

Яму 80 год. Уся галава старога пакрыта сівізнай, але душа ў яго маладая. Дзед Пятро здзіўляе ўсіх сваёй смеласцю. Яшчэ ў мінулым годзе, калі з захаду на беларускую зямлю насоўваліся чорныя хмары вайны, ён сказаў сваім сынам:

— Ідзіце, дзеці мае, вас чакае радзіма. А за вамі пайду і я. Пакажам немцу, хто мы ёсць такія.

Стары нахамі не спаў. Ён дапамагаў выганяць у тыл калгасную жывёлу, вывозіць хлеб.

Калі прайшоў фронт, дзед Пятро хаваў у сваёй

хаце параненых чырвонаармейцаў, карміў іх.

У лесе ён збіраў зброю, па вечарах чысціў яе, старанна хаваў.

З радасцю сустрэў стары вестку аб паяўленні ў яго родных мясцінах партызанскага атрада. Ён разам з унукам прабраўся ноччу праз балота ў лес.

— Што прынёс, дзядуля?—пацікавіўся тав. К.

— Падарунак вам, таварыш камандзір.

Партызаны разгарнулі пасцілку. У ёй было 8 новых вінтовак, 4 ружэйных прыборы і 400 патронаў.

ПАД НЯМЕЦКІМ БОТАМ

Новыя падаткі наклалі акупанты на сялян Беларусі. Нядаўна фашысцкае камандаванне аб'явіла, што сёлета з кожнага двара павінна быць здадзена нямецкім уладам па дзве свінні.

З Мінска пішуць, што гарадскі тэатр прызначаны выключна для немцаў. За ўвесь час не было ні адной пастаноўкі на беларускай мове.

У Драздах каля Мінску створан канцэнтрацыйны лагер, які абнесены наэлектрызаваным драгам. Фашысцкія каты кінулі ў гэты лагер сотні савецкіх грамадзян, якія ўтрымліваюцца ў выключна цяжкіх умовах. Ад голаду і адзекаў паліцэйскіх штодзённа памірае па 5—10 чалавек.

У Патоніцкім сельсавеце, Віцебскай абласці, немцы спалілі 463 дамы. У большасці сяляны фашысты забралі хлеб, жывёлу і вопратку.

Фашысцкая газета «Новый путь», якая выходзіць у Віцебску, аж з скуры лужыцца, выхваляючы нямецкія парадкі. Але тут-жа ў адзеле абвестак друкуе паведамленне германскай улады, што «па картцы будучы выдавацца гаршкі і дзве пажы запалак». Каму-ж патрэбны гаршкі, калі няма чаго варыць?

За некалькі дзён фашысцкія грабежнікі забралі ў сялян вёсак Хатоля, Брылі, Курына, Суражскага раёна, 350 авечак, 330 кароў, усіх коняў і свіней.

Расце народная нянавісць да гітлераўскіх бандытаў. У вёсках Коўбелі і Вораны, Няскага раёна Беларусі, мясцовыя жыхары забілі двух афіцэраў садаката і ваяводы каманданта.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ
73595